

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 419 /DPST
DATA 08.03.2010

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
69.15.03.2010

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție,
Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 106/2008 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică a terenurilor necesare lucrărilor miniere pentru exploatarea zăcămintelor de lignit*”, inițiată de 8 parlamentari – PSD (Bp. 550/2009).

I. Principalele reglementări

Potrivit *Expunerii de motive*, această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 106/2008 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică a terenurilor

necesare lucrărilor miniere pentru exploatarea zăcămintelor de lignit, în sensul creării cadrului legal „de expropriere ținându-se cont de toate condițiile care nu pot fi rezolvate pe cale amiabilă între expropriat și expropriator și se asigură accesul în termen rezonabil al deținătorilor de licență de exploatare a lignitului necesare desfășurării în bune condiții a activității extractive”.

II. Observații și propuneri

1. În ceea ce privește **art. 1 pct. 1** al propunerii legislative, ținând cont că în *Expunerea de motive* se menționează că intenția inițiatorilor are în vedere asigurarea operațiunilor miniere de exploatare a lignitului necesar producerii energiei electrice, împrejurare ce conferă acestor operațiuni caracterul de lucrări miniere de intere național, semnalăm faptul că modul de formulare a textului **art. 2** nu corespunde acestei intenții.

Atât forma în vigoare a **art. 2** din *Legea nr. 106/2008*, cât și reformularea propusă de către inițiatori depășesc sfera persoanelor avute în vedere, cuprinzând, practic, orice titular de licență de concesiune/administrare pentru exploatarea lignitului, indiferent dacă acesta contribuie sau nu la asigurarea cu lignit necesar producerii energiei electrice și indiferent dacă licența acestuia este în vigoare ori numai în procedură de avizare și aprobare de către Guvern.

În consecință, propunem reformularea **art. 2 alin. (1)**, astfel:

„(1) În înțelesul prezentei legi, se declară de utilitate publică de interes național lucrările miniere concesionate prin licență de exploatare a lignitului, în vigoare, dacă acesta este destinat producerii de energie electrică”.

Totodată, apreciem că este necesară reanalizarea dispozițiilor **alin. (3) al art. 2**, întrucât, astfel cum sunt formulate, prin raportare la situații anterioare adoptării acestei reglementări, ar apărea ca retroactivând, în dezacord cu prevederile **art. 15 alin. (2)** din *Constituția României, republicată*. În plus, conținutul **art. 2** se referă strict la semnificația unor termeni, respectiv cel de „*lucrări miniere pentru exploatarea zăcămintelor de lignit*”, prin raportare la cauzele de utilitate publică.

Referitor la semnificația termenilor utilizați, precum „*licență de exploatare*” în domeniul minier, ori „*titular*” al unei asemenea licențe,

trebuie să se aibă în vedere utilizarea normelor de trimitere la prevederile *Legii minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare*, în care se regăsesc termenii vizați.

2. Propunem reformularea art. 4 alin. (2) astfel:

„(2) Documentația tehnico-economică prevăzută la alin. (1) cuprinde datele privind resursele și rezervele minerale obținute din lucrările miniere, fondul geologic, datele și informațiile privind perimetrul de exploatare, precum și planurile de situație cu amplasamentul lucrărilor miniere, întocmite la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, pe care se identifică limitele zonelor propuse pentru expropriere, precum și imobilele afectate. Planurile de situație se întocmesc de persoane fizice/juridice autorizate, în conformitate cu prevederile tehnice în vigoare, în sistem național de proiecție Stereografic 1970, conțin și imobilele aflate pe amplasamentul lucrărilor miniere care au fost înscrise în Cartea Funciară cu atribuire de numere cadastrale. Planurile, astfel realizate, sunt recepționate de oficiul de cadastru și publicitate imobiliară în a cărui rază teritorială sunt situate imobilele. După recepția de către oficiile de cadastru și publicitate imobiliară, planurile sunt transmise consiliilor locale, spre informare, prin grija expropriatorului”.

Motivăm această propunere prin aceea că executarea planului cu identificarea limitei zonei propuse pentru expropriere trebuie să se realizeze cu respectarea prevederilor tehnice în vigoare și cu consultarea arhivei oficiilor de cadastru și publicitate imobiliară pentru a putea fi identificate cu certitudine imobilele.

3. La art. I pct. 4, referitor la modificarea art. 9 alin. (2) din lege (inclusiv în sensul eliminării reprezentanților proprietarilor ale căror imobile sunt propuse pentru expropriere) se propune conducerea Comisiei de verificare a dreptului de proprietate și a oricăror alte drepturi reale și de negociere a cuantumului despăgubirii „de către un reprezentant desemnat de către expropriator”.

Or, ținând seama de soluția legislativă prevăzută la art. 3 din *Legea nr. 106/2008*, potrivit căruia, pentru lucrările declarate de utilitate publică „expropriator este statul român, prin titularii licențelor de exploatare, operatori economici”, precum și de definiția titularului, propunem să se aibă în vedere corelarea textului inițiativei legislative cu dispozițiile art. 9 din *Legea nr. 85/2003*, potrivit căruia „Exproprierea

pentru cauză de utilitate publică de interes național se face în condițiile legii, sub coordonarea ministerului de resort”, respectiv Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri.

Totodată, semnalăm că prin schimbarea componenței comisiei de verificare a dreptului de proprietate și a oricăror altor drepturi reale și de negociere a cuantumului despăgubirii, în forma propusă de inițiatori, interesele proprietarilor ar putea să nu mai fie reprezentate în mod corespunzător. De asemenea, apreciem că nu se justifică includerea în componența comisiei prevăzute la art. 9 alin. (2) din *Legea nr. 106/2008* a reprezentantului prefectului.

4. Pentru claritatea textului, propunem ca **art. 10** să aibă următorul conținut:

„Hotărârea comisie de stabilire a cuantumului despăgubirii se comunică solicitantului și oricărei persoane care justifică un interes legitim, se afișează, în extras, la sediul consiliului local pe raza căruia se află situat imobilul expropriat și, în extras, pe pagina proprie de internet a expropriatorului”.

De asemenea, precizăm că există o neconcordanță a acestui text cu ultimul paragraf al **Anexei nr. 2**, ce se dorește a fi introdusă în lege, deoarece, potrivit acestuia din urmă *„Hotărârea comisiei și cuantumul despăgubirilor vor fi afișate la sediile unității administrativ-teritoriale, la sediul expropriatorului și se va comunica titularului dreptului de proprietate (...)”.*

5. La **art. I pct. 7**, prin care se propune modificarea **art. 15 alin. (2)** din *Legea nr. 106/2008*, considerăm necesară punerea în acord a acestuia cu prevederile art. 37 din *Legea nr. 46/2008 – Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul că scoaterea definitivă din fondul forestier național se poate face doar cu condiția compensării terenurilor necesare respective fără reducerea suprafeței fondului forestier și cu plata anticipată a obligațiilor bănești prevăzute de actele normative în vigoare.

6. Soluțiile legislative de la **art. I pct. 8** din propunerea legislativă, care modifică prevederile **art. 16** din *Legea nr. 106/2008*, derogă de la dispozițiile *Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică* și, totodată, nu sunt în concordanță cu prevederile art. 44 alin. (1), (2) și (3) din *Constituția României*, care stabilește că *„dreptul de*

proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate” iar „proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular”. Singura limitare care se aduce dreptului de proprietate privată este exproprierea pentru cauză de utilitate publică și numai după o dreaptă și prealabilă despăgubire, iar, potrivit art. 44 alin. (6) din Constituție, o astfel de despăgubire se stabilește „de comun acord cu proprietarul sau, în caz de divergență, prin justiție”, asigurându-se, pe lângă garantarea dreptului de proprietate privată și liberul acces la justiție.

Astfel, pentru respectarea textului constituțional, transferul dreptului de proprietate asupra imobilelor expropriate nu poate opera înaintea unei „drepte” despăgubiri. Caracterul just al despăgubirii este stabilit fie urmare a *acceptării de către titularul dreptului real a sumei propuse de expropriator*, fie urmare a recunoașterii acestui caracter prin *hotărâre judecătorească irevocabilă*. Drept urmare, despăgubirea nu ar putea fi considerată ca plătită numai prin simplul fapt al consemnării, pe numele celui expropriat, a unei sume incerte, potențial supusă unui proces aflat pe rolul unei instanțe judecătorești.

Sub același aspect, propunem revederea soluțiilor legislative de la **art. I pct. 6** din inițiativa legislativă, referitoare la modificarea **art. 12** din lege.

Legislația internă în domeniul proprietății este în concordanță cu prevederile *Convenției Europene a Drepturilor Omului*, ratificată de România prin *Legea nr. 30/1994, cu modificările și completările ulterioare*. Astfel, art. 1 din anexa la *Protocolul nr. 1* stabilește că „*orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional*”.

7. La **art. I pct. 9** din propunerea legislativă, nu considerăm oportună abrogarea **art. 20** din lege, deoarece, pentru punerea în aplicare a legilor, este necesară emiterea de norme metodologice în aplicarea acestora.

8. În ceea ce privește **Anexa nr. 1**, ce se dorește a fi introdusă în cuprinsul legii, propunem completarea acesteia cu următoarele paragrafe:

„După recepția de către oficiile de cadastru și publicitate imobiliară a fiecărei documentații cadastral-juridice de expropriere, întocmită pe

fiecare unitate administrativ-teritorială, se interzice emiterea oricărui aviz, acord, permis, autorizație cu privire la imobilele supuse exproprierii.

Documentația tehnico-economică conține, pentru fiecare imobil supus exproprierii, documentația cadastrală pentru atribuirea numărului cadastral, în vederea identificării imobilului ce urmează a fi expropriat, și determinarea exactă a suprafețelor pentru care se vor acorda despăgubiri.

Dacă, în urma dezmembrării unui imobil, parcela rămasă proprietarului are o suprafață mai mică de 50 mp în intravilan și 300 mp în extravilan sau forme ce nu pot fi utilizate din punct de vedere urbanistic, la cererea proprietarului, expropriatorul are obligația de a cumpăra și această suprafață”.

Motivăm această propunere prin faptul că documentația cadastrală aferentă fiecărui imobil este necesară pentru operațiunea de dezmembrare, iar planul de situație pentru întreaga lucrare pe fiecare unitate administrativ-teritorială este necesar pentru centralizarea pe suport grafic a tuturor imobilelor expropriate.

Conform normelor tehnice de introducere a cadastrului general, parcela minimă care se prezintă pe plan este de 50 mp în intravilan și 300 mp în extravilan. De asemenea, nu se pot utiliza parcele în formă de triunghi, paralelogram, dreptunghi, având lățimea foarte mică, sub 8 m.

9. Din punct de vedere al tehnicii legislative, considerăm necesară reanalizarea textului propunerii legislative sub mai multe aspecte.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 57 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a unui act normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se sintagma „se modifică și va avea următorul cuprins:...”, urmată de redarea noului text”.

De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 58 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000*, „Completarea actului normativ constă în introducerea unor dispoziții noi, cuprinzând soluții legislative și ipoteze suplimentare, exprimate în texte care se adaugă elementelor structurale existente, prin utilizarea unei formule de exprimare, cum ar fi: După articolul... se introduce un nou articol, ..., cu următorul cuprins:”.

Semnalăm faptul că, în cuprinsul părții finale a **art. I, pct. 9** este menționat în mod repetat, astfel că este necesară renumerotarea corectă a textelor propuse.

Cu privire la **art. II** al propunerii legislative, semnalăm faptul că intenția de modificare și completare a *Legii nr. 106/2008* este dispusă prin prevederile **art. I**, astfel că exprimarea acestei intenții și în dispoziția finală a propunerii legislative reprezintă o repetare inutilă. În consecință, apreciem că se impune eliminarea **art. II** și reformularea propunerii legislative sub forma unui articol unic.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei propuneri legislative sub rezerva însușirii observațiilor și propunerilor de la pct. II.**

Emil BOC

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ
Președintele Senatului